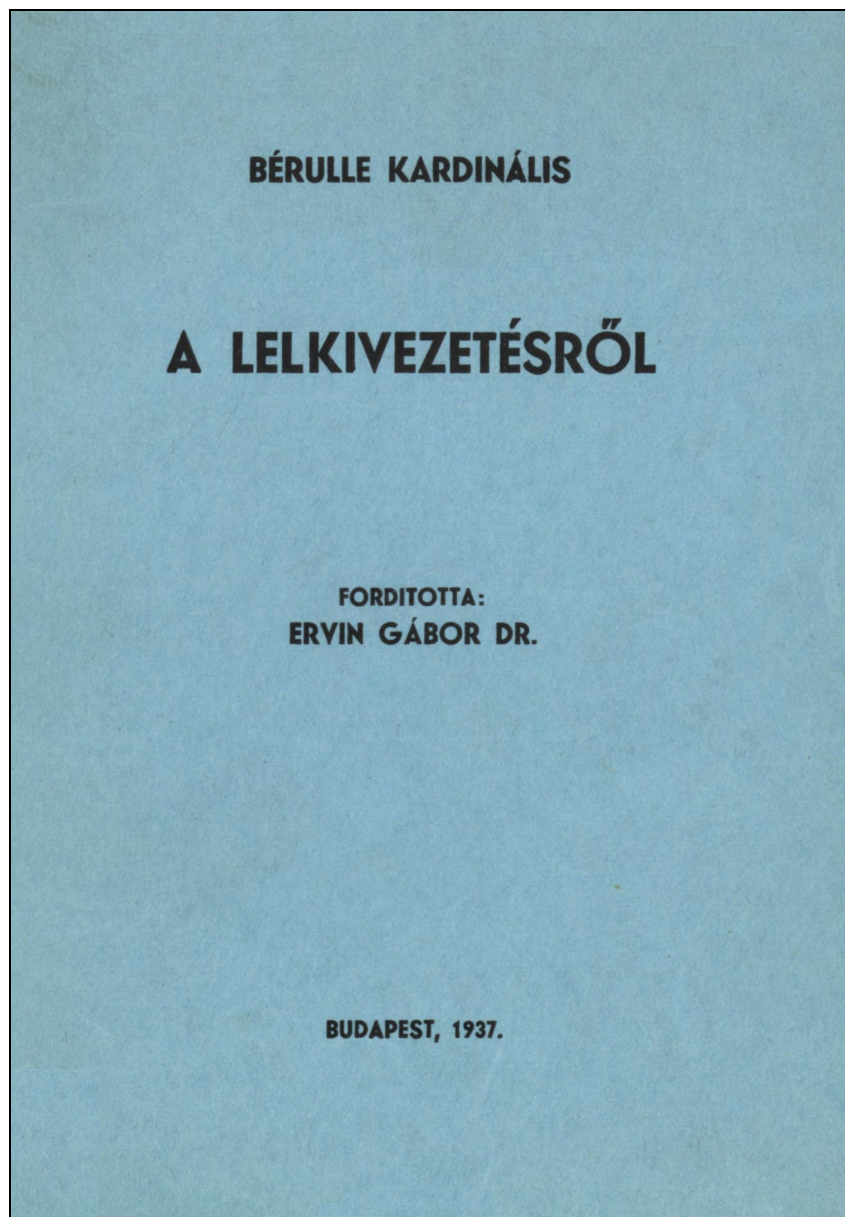

Pierre de Bérulle

A lelkiezetésről

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Pierre de Bérulle kardinális
A lelkivezetésről

Fordította
Ervin Gábor dr.

Nihil obstat.
Dr. Julius Czapik
cens. dioec.

Nr. 1415/1937. Imprimatur.
Strigonii, die 7. maii 1937.
Dr. Julius Machovich
vicarius generalis.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv Budapesten jelent meg 1937-ben, a Korda R. T. kiadásában. Az elektronikus változat a Korda Kiadó engedélyével készült. A könyvet lekipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Korda Kiadóé.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Mottó	4
A fordító bevezetése	4
1. A lélek értéke és méltósága	4
2. A lelkivezetés az angyalokhoz méltó munka	5
3. Isteni hierarchia a lélekben	5
4. A kegyelem Krisztus tagjává tesz	5
5. Mély tisztelet a lelkekben lakozó Jézus iránt	6
6. A lelkivezetéshez a Szentlélek különleges adományára van szükség	6
7. A lélekalakítás a legnemesebb munka	6
8. A lelkivezetés tudománya az alázatosságon épül	7
9. A lelkivezetés a szent szeretet tudománya	7
10. Ez a tudomány az alázatosaké	8
11. Jézus mesterünk	8
12. A lelkivezetés méltósága	8
13. A kegyelet adománya	9
14. Áhítatunk és a hittitkok	9
15. Istennel szemben	10
16. Önmagunkkal szemben	10
17. A felebaráttal szemben	10
18. A tekintély és a szeretet	10
19. Mindent Istenre vonatkoztassunk	11
20. Az alárendeltek hibái	12
21. Elöljáró és hivatala	12
22. Az előljáró életszabálya	12
23. Fegyelmezés	13
24. Jézus és Mária tekintélye	13
25. Jézus eljövetele	14
Befejezés	14

Mottó

*A Boldogságos Szűzanyának,
minden kegyelem közvetítőjének!*

A fordító bevezetése

Kinek valók ezek a sorok?

Nemcsak papoknak. Mindenkihez szólnak, akik lelkeket vezethetnek, befolyásolhatnak. Különösen szülőkhöz, nevelőkhöz. Mindazokhoz, akiknek alkalmuk van parancsolni. Katonatisztekhez, hivatalfőnökökhöz. Társulatok, egyletek, szervezetek irányítóihoz. Munkaadókhoz. Végeredményben minden öntudatos keresztényhez, mert hiszen léptenyomon hatással van mindegyikünk felebarátja lelkére.

Ki írta ezeket a sorokat?

Bérulle kardinális. Minden kor egyik legnagyobb lelkivezetője. Páli Szent Vince lelkiatyja. A francia karmeliták letelepítője, akinek a világ többek között Lisieux-i Szent Teréz miatt is hála van kötelezve. A tizenhetedik század nagy lelki megújítása Franciaországban Szalézi Szent Ferenc mellett elsősorban az ő érdeme.

Hogyan olvassuk?

Lassan, elmélyedve. Itt minden szónak súlya van, a cicomátlan, egyszerű, csak néhol kissé szónokias kifejezések mögött mázsás igazságok rejlenek.

Érdemes-e elolvasni?

Érdemes a tárgy miatt. Mert ugyan mi fontosabb a világon, mint az emberi lélek? Érdemes a feldolgozás miatt. Mert a világirodalom kevés példát mutat, ahol néhány szóban annyi örök érték volna található.

1. A lélek értéke és méltósága

Egy lelket vezetni annyi, mint egy egész világot kormányozni. Világot, amely a látható világnál több titkot, változatosságot, tökéletességet és ritka kincset tartalmaz. S e világ nemesebb viszonyban áll minden világ ösképéhez, minden Istenen kívüli lét Teremtőjéhez. Mikor Isten műveire tekint, a lélekre egész különös szemmel néz. Tisztelnünk, követnünk és utánoznunk kell e szent, tiszta és isteni nézést, s úgy néznünk Isten műveit, ahogyan ő maga nézi azokat. Imádnunk kell ez isteni tekintetet, amely Istenben azonos Istennel magával. Istennel, aki átlátja, megítéli és előnyben részesíti változatlan halalmának műveit. Midőn Isten önmagára s műveire néz, s ez örök és változatlan nézésben él, minden műve között a lélekre tekint, mint legelevenebb és legtökéletesebb képmására, mint szeretete és bölcsessége méltó tárgyára. Az egész világ előtte kevesebbet nyom a latban, mint egyetlenegy lélek, akkora a lélek méltósága, rangja és fontossága. Igaz, hogy a lelki dolgok a mi szemünk előtt láthatatlanok, amint láthatatlan maga a lélek is, de az ész rájön erre az igazságra, a hit megerősíti, s Isten ránk vonatkozó eljárási módja nyilvánvalóvá teszi és fennen hirdeti. Mert Isten a világot nem a világ kedvéért teremtette, hanem a benne élő lelkek kedvéért, akikre gondviselése kiterjed. S íme még egy titok: hogy a lelket magáénak bírhatta és megmenthesse, a földre száll, s itt annyit tesz és szenved, hogy elragadtatásba ejti az angyalokat, megdöbbsenti a gonosz szellemeket, s reánk köteleességet ró: becsüljük meg gondolatainkkal azt a lelket, amelyet ő annyira becsült cselekedeteivel és szenvedésével.

2. A lelkipapok az angyalokhoz méltó munka

Mennyei és természetfeletti kegyelem kell ahhoz, hogy egy lelket vagy intézményt mennyei és természetfeletti cél felé vezessünk. Ez meghaladja a természet határait, ez annyit jelent, mint angyali szerepet és munkakört vállalni. Hiszen a boldog angyalok vállalják a lelkek védelmét. Annyi ez, mint a földön másolni azt, ami a mennyben végbemegy. Mert egy az Isten, aki az eget és földet teremtette és kormányozza gondviselésével, bölcsességével és hatalmával. S ez az Isten azt akarja, hogy miképpen mennyben, azonképpen itt a földön is meglegyen az ő akarata és hogy szentségét ismerjék, imádják, abban részesedjenek. S ez az egy Isten állapította meg földön és mennyben is kegyelmeinek rendjét, amelybe beilleszkednek egyaránt az emberek és az angyalok. Mert bár ezek sokban különböznek, de abban az emberek megegyeznek az angyalokkal, hogy Isten rendelkezéseit szolgálják, s a Szentírás őket is angyaloknak nevezi, mikor az üdvösség szolgálatában járnak. És hasonlít is működésük, mert földön, miképpen a mennyben is, tisztulásnak, megvilágításnak és tökéletesítésnek van helye.¹

3. Isteni hierarchia a lélekben

Minden léleknek, minden jámbor intézménynek Istenre kell irányulnia. Mert mindez a teremtő isteni hatalom szülöttje, a vezető isteni bölcsesség megvilágította, a kegyelemben működő isteni szentség vezettetje. Minden lelket és minden jámbor intézményt úgy kell tekintenünk, mint amelyet az isteni Gondviselés a megdicsőülés felé irányít, mint mennyei hierarchiát, azaz szent uralmat a földön. E hierarchiát Isten alapozza meg, e szent uralom módjának isteninek kell lennie. S bár e világ gyarlósága s a mi vakságunk ebben akadályoz, a hit erejével fel kell emelnünk gondolatainkat, hogy minden lelket a földön rejtőző Isten hatásaképp fogjunk fel. Az isteni hatás és mű nagyszabású, azonban romlandó testbe van beágyazva. Isten és az angyalok ismerik értékét, de előlünk homályba burkolja a természet tökéletlensége és a bűn.

4. A kegyelem Krisztus tagjává tesz

Így kell a lelkeket tekintenünk, még a pogányságban és a Krisztus előtt élteket is, de még inkább a kegyelem szent és üdvösséges élvezetében élő lelket. Isten az ő Fiában, Jézus Krisztusban, a mi Urunkban kegyelemre rendelt minket: minden lélek és minden jámbor intézmény Isten Fia titokzatos testének a tagja. Életközösségben vagyunk vele, mint a szőlővessző a szőlőtőkével, amint ő maga mondotta. Csont vagyunk az ő csontjából és hús az ő húsából, amint apostola tanít (Jn 15), minden lélek és jó intézmény tagja annak a titokzatos és szellemi krisztusi testnek, amelyet Ő vérén váltott meg, önmagából táplál, szelleméből éltet s az Oltárszentség által valóságos testével-lelkével egyesít. A hittitkok világában mekkora a méltósága e titokzatos szent testnek s minden egyes léleknek, amely tagja. Aki Jézus lelke szerint jár a földön, az örök dicsőség zálogát hordozza magában, de Isten egyszülött Fia testének szentségét, hatásait és hasonlatosságát is hordoznia kell. Mert Ő hozzá van kapcsolva, tőle veszi életét. Kell, hogy a lélek Jézus képmása, földönjáró szentséges porcikája legyen. Mily nagy a mi szolgálatunk és gondunk méltósága, ha egyszer ily fönséges és emelkedett valóságnak munkálására és alakítására van rendelve!

---

¹ A keresztény bölcslethez ez az angyalok szerepe, ez egyúttal a lelkiélet hármasság útja. Ford.

5. Mély tisztelet a lelkekben lakozó Jézus iránt

Használjuk ki ezeket az igazságokat. Szemléljük Istent művében. Jézus Krisztust a lelkekben és a lelkeket Istenben. Tekintsük a lelkeket és a jámbor intézményeket Jézus Krisztus titokzatos és szellemi testének tagjai gyanánt. Bánjunk velük tisztelettel, figyelemmel, mint szentséges valóságokkal. Hiszen ezek valami igen nagyra vannak hívva, a kegyelem és dicsőség tökéletességére, amelyet az örök Atya Jézusnak biztosított és Jézus kedvéért a világnak. Ezért: 1. Alázkodjunk meg önmagunkra és mindennemű természeti viszonyainkra nézve: mert mindez semmi egy ilyen nagy mű tekintetéből. 2. Kérjük gyakran Isten segítségét, mert ő a kezdet és a vég e műben. 3. Bízunk magunkat gondviselésére, az elkörmányozza és megáldja tanácsainkat és cselekedeteinket. 4. Keressük sugallatait, mert megígérte azokat, és kellene is nekünk. 5. Készüljünk elő a kegyelemre és helyezzük magunkat alkalmas eszközképp az ő keze ügyébe, hogy Jézus szelleme éltesen és ő munkálkodjék általunk a földön.

6. A lelkipavezetéshez a Szentlélek különleges adományára van szükség

A lelkipavezetés s a jámbor intézetek kormányzása fenséges és örök, természetfölötti célra irányul. Elve, vezérlése csakis Isten kegyelméből, segítségéből eredhet. A természetes okosság és ügyesség, bár hasznos, ide nem elég. Sőt még a tiszta és nemes szándékon, az erényen, az okosságon és más jó tulajdonságokon kívül s azokon túl arra a természetfeletti adományra van szükség, amelyet Szent Pál a Szentlélek ajándékai között sorol fel: *opitulationes, gubernationes*. Ez az adomány ki van emelve azok között, amelyek ingyenesek és mások lelki javára válnak; és szükséges, mert mily nagy gondosság, szorgosság és erő kell ahhoz, hogy a lelkeket isteni újjászületésre vezessük, hogy bennük Jézus Krisztust kialakítsuk. Pedig az Apostol erről szól: „Tanítványaim, kiket újra szülök, míg kialakul bennetek a Krisztus.” Ez a merész kijelentés igaz, ezt komolyba kell vennünk. Isten, aki önmagában szüli Fiát, lelkünkben ismét elő akarja őt hozni mélységeiből. A Fiúisten lelkünkben is születik az Atyától, amint ezt az Egyház is ünnepli zsolozsmájában: az Atya Őt örökről fogva szüli önmagában, majd a Szent Szűz kebléből fakasztja ki Őt az idők teljességében s újra engedi születni lelkünkben. Az idők teljességében a Szent Szűzet választotta segítőtársául, hogy Fiát a világnak adja. És most minket, lelkipavezetőket választ segítőtársául, hogy szent Fiát a lelkekbe adja. Mily örömmel, megalázkodással, buzgalommal kell e szent szellemi és természetfölötti munkában részt vennünk, hiszen ezáltal kapcsolódunk a Fiának öröktől fogva létet adó mennyei Atyához s a létet nyerő s a lelkekben általunk életre segített Fiúhoz. Ez a munka felmagasztal minket s részesévé tesz a legnagyobbaknak, amik csak e világon s az örökkévalóságban végbemennek.²

7. A lélekalakítás a legnemesebb munka

Nem foroghat eleget elménkben és ajkunkon az az igazság, hogy Jézus a mi munkánk gyümölcse. Szolgálatunk célja, hogy a lelkekben előhívja Őt, akit az Atya mindörökké előhív önmagából. Szent ez az előhívás, drágalátos ez a gyümölcs. A megtestesülés előtti időben minden világi és egyházi intézmény sokkal alacsonyabb rendű célok felé törekedett, s

² E helyen az eredetit kissé megrövidítjük. Ford.

működésük távolról sem hozott olyan gyümölcsöt, mint a miénk. A szónokoknak és bölcselőknek nem volt magasabb céljuk, mint hogy iskoláikban és bíróságaik előtt saját nézeteiket és véleményeiket érvényesítsék. A régi papok és próféták sem tettek többet, mint hogy szolgálatukkal üdvös szavakat és intelmeket véstek az emberek lelkébe. Az angyalok sem élvezték még a kegyelemnek ugyanazt a bőségét és mélységes hatalmát, amelyet az Atya Fiában állított elénk. De mióta harmatoztak az égi magasok és a föld megadta gyümölcsét, mióta e világba lépett Jézus, az égnek és a földnek, az örök Atyának és Máriának gyümölcse, azóta kegyelemben és áldásban újhodott meg a föld és ég. Azóta szolgálatunknak műve, célja nemesebbé vált, mert Jézust törekszik a szívekben kiformálni, az Ő születésének készít helyet, az Ő testét és lelkét adja a világnak; arra a szövetségre segít Isten Fiával, amelyről így szólt: „Aki Atyám akarátát cselekszi, az nekem testvérem és nővérem és anyám.” (Mt 7,21)

8. A lelkivezetés tudománya az alázatosságon épül

Milyen lesz ez a mi kiváló, mennyei szolgálatunk? Milyen legyen érintkezésünk, gondosságunk, tisztaságunk, kegyeletünk, szeretetünk, alázatosságunk? Minő művészet kell ahhoz, hogy Jézust teremje a föld? Isten e mennyei gyümölcs kertésze s Isten a mi munkálkodásunk gyümölcse a lelkekben. A föld, Istennek ez a nagy kertje Jézussal kedveskedik a mennyei Atyának. Ebben a mélységes titokban működik közre a lelkivezető. Ezért mondja egy nagy egyháztanító: *Ars artium cura animarum*, a lelkivezetés a legmagasabb művészet. Erre a művészetre csak a Szentlélek taníthat meg. Forduljunk hozzá, hívjuk segítségül, mert ez a legfontosabb e művészetben és vezetésben. Ez a művészet ugyanis az alázatosságon épül. Az alázatosság az üdvösség tudományának méltó alapja. Erre tanít minket Isten Fia, mikor hatalmát és bölcsességét a gyermekség és a kereszt alázatába rejti, mikor bölcsőből és keresztből hinti szét isteni tanításának kenetét.

Áldott legyen, amiért földre szállt, amiért megvilágított világosságával, amiért itt iskolát nyitott, amiért az ég titkait előttünk kifejtette. És különösen, amiért a lelkivezetés tudományára s a benső utakon való eligazodásra tett képessé. De iskolájába csak az alázatos, egyszerű lelkeket veszi be, másokat nem fogad tanítványaivá, csakis az ilyenekre árasztja szellemét, kegyelmét, szavait. „Kin fog megnyugodni lelkem, hacsak nem az alázatoson és szavaimtól remegőn? (Iz 56,2) S azért az alázatosság szellemében forduljunk Jézushoz, a lelkek urához, az igazság tanítójához, akit az Atya nekünk adott, hogy őt hallgassuk. Szentlelke vezessen, iskolája oktasson, fegyelme kormányozzon, – akkor belátást nyerünk titkaiba. Az Atya kebléről meríti Ő e titkokat, de kinyilatkoztatja azokat már e világban övéinek.

9. A lelkivezetés a szent szeretet tudománya

Nem emlékezet, tanulmány, okoskodás: hanem lélek, imádság, átélés kell ide. Nem mindent-jobban-tudás és hajszállhasogatás, hanem alázat és szeretet. Szeretet Jézus iránt, ki átadta, kiszolgáltatta, elfelejtette és kiüresítette magát a lelkek üdvösségéért. Ez a tudomány a Szentírás szava szerint a szentek tudománya. Minden lélek Atyjától, a világosság Atyjától származik. A szenteknek való, szenteket formál, szenteket vezet örök utakon. Fénye sem emberész, sem angyali bölcsesség, hanem maga az Élet, a Jézust követők, a Jézushoz ragaszkodók világossága. „Aki engem követ, nem jár sötétségben.” (Jn 8,12) Az élet e világosságát azok nyerik csak el, akik Jézushoz s az ő alázatos, szerető szelleméhez ragaszkodnak. Messze felülmúlja ez a szellem a földi iskolák hideg, száraz, gőgös és földhözragadt szellemét.

10. Ez a tudomány az alázatosaké

Ezt a tudományt nem tanulhatjuk meg könyvekből és tudós intézményektől, hanem csak az élet könyvéből a kereszt lábánál. Jézustól, az ő útján, az ő szeretete által. Ha hiúk és felfuvalkodottak, akkor a bölcselők és hittudósok sem értik ezt a tudományt. Mert ez egyszerűségében is oly fölséges, igénytelenségében is oly mélységes, hogy hozzá képest minden más tudomány nagyon is anyagi. Ez a tudomány igazi lelki tudomány, sőt a Szentlélek tudománya, s tulajdonosát is lelki emberré avatja. Részesévé teszi az igaz világosságnak, az Atya világosságának, annak a világosságnak, amely minden embert megvilágít, ki e földre születik.

Krisztus kegyelméből ez a tudomány kijár minden valódi kereszténynek – és mégis oly ritka a keresztények között. Kijárna minden előljárónak, s oly ritka még az előljárók között is. Mindennek velejéig hatol, nem akad meg a kéretnél. Szelleméig, és nem akad meg az anyagnál. A dolgokat nemcsak önmagukban, durvább formájukban látja, hanem Istenben, akinél minden szellem, minden élet, minden világosság.

Ezt a tudományt Jézus adja. Ez tőle származik, hozzá áhít s az apostollal csak a megfeszített Jézust ismeri. De őbenne és keresztjében mindent ismer s átlátja mindennek célját és végét, hogy ti. Jézus az alpha és az omega, a kezdet és a vég. Hiszen ő ezt kinyilatkoztatta kedves tanítványainak.

Szeressük tehát ezt az igazi lelki tudományt. Ezt a tudományt, amelynek célja, tárgya, eredete maga Jézus. Tőle tanuljuk ezt, tőle vegyük e tudomány alapjait: a szívbeli alázatot, a lelki tisztaságot, az önmehtagadást. És különösen az előljárók igyekezzenek jól megtanulni.

11. Jézus mesterünk

Ez a szent és üdvösséges tudomány az imádságból ered, az alázatban tanul és okos viselkedést szül. Nem elég ezt megtanulni, követni is kell. Aki mester benne, az maga is tanítvány. Maga is okul, midőn oktat, maga is szentül, mikor másokat szentel. Igazi mestere pedig Jézus Krisztus. Meg is mondotta tanítványainak: „Egy a ti mesteretek.”

Isten az ő szent Fiába rejtette minden kincsét. (Kol 2,3) Merítsük ebből a forrásból az üdvösség tudományát. Az ő szellemében, az ő dicsőségére vezessük a lelkeket. Ismerjük el: mi Istenről, egyetlen Fiáról, az üdvösség rendjéről, a lelkek útjairól, magukról a lelkekről, a kegyelmi életről édes-keveset tudunk és sokkal több az, amit nem tudunk. Ha megvalljuk az igazat, el kell ismernünk, hogy gyakran nem tudjuk azt sem, amit tudnunk kellene. Ezért mély tisztelettel közeledjünk a lelkekhez. Csak a kötelesség, az engedelmisség és a szeretet szavára befolyásoljuk őket, s akkor is érezzük, mennyire rászorultunk a Szentlélek világosságára és vezetésére, hogy tehetetlenségünket és gyengeségünket ő pótolja ki.

Meg kell alázkodnunk és Isten színe előtt szinte meg kell semmisülnünk. Be kell látnunk, hogy minden önteltségünk és természeti erőlködésünk előtte úgyszólván semmit sem jelent. Ebben az alázatban kell Istenhez emelkednünk, szelleméhez ragaszkodnunk, vezetésében bizakodnunk. Utánozzuk az őrangyalokat, akik állandóan Istent szemlélik, mindig az isteni elhatározásoktól függenek, amelyek titokzatosak és meghaladják képességeinket.

12. A lelkivezetés méltósága

Munkánk mennyei, angyali, isteni munka. Angyalokkal helyez egy sorba. Munkatársává tesz a lelkek Urának, a mennyei Atyának s a lelkek megváltójának és megszenteltjének. Legyen hát a mi lelkünk is Istené, munkánk Jézusé, társalkodásunk mennyei s állapotunk égi,

angyali, isteni. Szolgálatunk angyali, az legyen tisztaságunk is. Ők a mennyei angyalok, mi legyünk a földiek. Ők angyalok a dicsőségben, mi legyünk angyalok a kegyelemben, Ők szemtől-szembe szemlélik a Legszentebbet: mi a hit homályában kívánjuk szemlélni. Mert a lelkipapok angyali, isteni, angyali munka, a benső kiváló kegyelem munkája, amelyre benső szent szemlélődésben és kegyeletben kell készülni. Íme, az isteni Szentháromságban szemlélődés és szeretet által származik a Fiú és a Szentlélek. Mert az Atya önmagát szemléli, s így származik a Fiú. A Fiút szereti, s így származik a Szentlélek. A Fiúnak a mi lelkünkben is meg kell születnie a szent szemlélődés által. A Szentléleknek a mi lelkünkben is sugározni kell a szeretet által. És különösen az előjáróknak kell kiválniuk a szemlélődő szeretetben, hogy az isteni Szentháromság életében az egész Egyház részesülhessen.

13. A kegyelet adománya

Gyakoroljuk a szemlélődő szeretetet. Kérjük a kegyelet adományát. A lelkipapoknak különös szüksége van erre az adományra. Kegyeletesnek kell lennie a Szentháromsággal szemben, hiszen az ő művét szolgálja. Az isteni gondviseléssel, szentséggel, hatalommal szemben, amelyek az üdvösség rendjében felragyognak. A mennyei Atyával szemben, akiről minden atyaság neveztetik égen és földön. (Ef 3,15) A Fiúval szemben, aki maga az élet, akitől ered minden élet, aki az eljövendők atyja és minden kegyelem Istene (1Pét 5,10), aki a lelkek Felsége, akitől a Szentlélek ered. A Szentlélekkel szemben, aki a lelkekkel közli önmagát, aki az Atyától és Fiútól származik az Istenség mélységeiben s akit nekünk a Fiú szerzett meg emberi életében. A Szűzanyával szemben, aki érdekelve van szent Fia lélekmentő munkájában, aki mennynek és földnek királynője. Jézus élete titkával szemben, amelyből minden kegyelem, minden erény árad. S a kereszttel szemben, amely lesújtja a rossz szellemet, csodálatba ejti az angyalokat, üdvözíti az embereket és eltemeti a vétkeket Isten Fiának vérében. A szentekkel és angyalokkal szemben, akik együttműködnek velünk a lelkek megszentelésében.

14. Áhítatunk és a hittitkok

Különleges kegyelettel kell viseltetnünk a megtestesülés, a szenvedés és a feltámadás hittitkai iránt. A megtestesülésben Isten emberré lesz, hogy az ember Istenné legyen. A szenvedésben az istenemberi élet kínba és halálba borul, hogy bűneink és szenvedélyeink is meghaljanak s természetünkre ráderüljön a kegyelem. A feltámadásban Jézus új életet és hatalmat nyer s erre alapítja Egyháza küldetését, a lelkek üdvösségét és oktatását. „Nekem adatott minden hatalom mennyben és földön, elmenvén tehát tanítsatok minden népeket.” (Mt 28,19) A megtestesülés folytán Isten az ember. A szenvedésben az Istenember áldozattá lesz az emberekért, azaz inkább az emberek áldozatává lesz. A feltámadás által Jézus a mi életünk és dicsőségünk. (Kol 3,4)

Nem ezek az egyedüli hittitkok, de mégis legerősebben ezek hatnak ki cselekedeteinkre, ezért szólunk róluk külön. Tanácsainkban is ki fogunk emelni bizonyos pontokat, nem mintha azok egyedüli fontosak volnának, hanem amelyek legalkalmasabban körvonalazzák kötelességeinket Istennel, önmagunkkal, felebarátunkkal, tisztünkkel s Jézus Krisztussal szemben. Mert az ő vérével élünk, az ő szellemét terjesztjük, az ő hatalmával cselekszünk és az ő dicsőségéért munkálkodunk.³

---

³ Rövidítettünk. Ford.

15. Istennel szemben

1. Istennel szemben lelkünknek mindig és állandóan meg kell alázkodnia. Nagyvoltát mindig imádnia kell. 2. Mindig kapcsolatban lenni azzal, aki mondotta: Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek. (Jn 15,5) 3. Mindig mélységesen kell tisztelnünk titkos terveit a lelkekkel s az ő vezetését alázatosan kell követnünk. 4. Gyakran fel kell emelnünk lelkünket a lelkek, megvilágosodások és irgalmasságok Atyjához, hogy az örökkévalóságra kiható művekhez kegyelmét, szellemét, irányítását elnyerhessük. 5. Érezzük mindig függésünket hatalmától. Hiszen ez zár magába, kormányoz és áld meg minden más képességet. Neki kell magunkat alávetnünk. Csakis érte és általa cselekednünk. Legyünk csak eszköz. Isten eszköze: súlyos valóság ez a két szó.

16. Önmagunkkal szemben

Milyen legyen az előljáró, a lelkivezető önmagával szemben?

1. Önmegtagadó minden földi dolog tekintetében. 2. Magasan szárnyaló az égiekre. 3. Türelmes mások tekintetében. 4. Tekintse hivatalát súlyos keresztnek és kötelességnek, ne a maga kedvét keresse. 5. Tartsa szentül az apostol szavát: Ha lélekből élünk, a lélek szerint is járjunk el. (Gal 5,25) Ne használja és ne kövesse saját egyéni akaratát, csak az éltető Szentlélek által. Ahogyan az örök boldogságban is csak a Szentlélek kedve szerint fogjuk képességeinket használhatni. Ő az új, mennyei, isteni, szellemi és dicsőséges élet elve.

17. A felebaráttal szemben

A felebarát számára a léleknek szeretetet, türelmet, jóindulatot, gondosságot, épülést kell nyújtania. Olvassuk hetenként, de gyakoroljuk többször naponként Szent Pál korintusiakhoz intézett intelmét: A szeretet tűrő, kegyes ... nem keresi a magáét ... mindent eltűr, mindent remél, mindent elvisel. (1Kor 13,4) Aki előljáró, gondossággal legyen. (Róm 14,8) Krisztus jó illata vagyunk. (2Kor 2,15) Ne árásszuk se a bűn illatát, se önmagunkét, hanem Jézus Krisztusét. Amint Szent János a pusztában kiáltónak hangja volt csupán, semmi más, mint hang, úgy legyünk mi is Krisztus illata, meg se elégedjünk azzal, hogy terjesztjük a Krisztus illatát. Ez nagy tökéletességet jelent. Jelenti, hogy Jézus jelen van, él és elárad lelkünkben, hogy eltölt, áthat, éltet minket jelenlétével, szentségével, isteni erényével.

18. A tekintély és a szeretet

Addig is, míg elnyerjük a kegyelem tökéletes fokát, különösen két pontra kell ügyelnünk. E kettő sok mást magában foglal és megvilágít. Egyik a szeretet. Mert ha Istent képviseljük a lelkek előtt, tudnunk kell, hogy Isten a szeretet. (1Jn 4,8) Szeretettel kell bánnunk a lelkekkel, akik Isten szeretetét keresik. Keveset parancsolgassunk. Példánkkal, imádságunkkal, szeretetünkkel tereljük őket a kötelesség útjára. Az isteni Szentháromság személyeinek méltósága, származása, társasága magába a szeretetbe torkollik, mert hiszen a Szentháromság harmadik személye, betetőzése, a Szentlélek Isten nem más, mint maga a Szeretet.⁴ Kell, hogy mi teremtett személyek is utánozzuk és imádjuk a mi kis cselekedeteinkben és

⁴ „A Szentlélek az Atya és Fiú szeretetének személyes záloga és csókja.” Schütz, Dogmatika I. 236.

társaságainkban a teremtetlen személyeket. A mi méltóságunknak, munkálkodásunknak, megnyilatkozásainknak is a szeretetbe kell beletorkollniuk. A tekintély nem cél. Nem önmagáért van a tekintélyünk, hanem egyszerűen csak a szeretet kedvéért. A tekintély csak arra való, hogy a szeretet műveit gyakorolhassuk. Az egész tekintélynek erre kell törekednie, ezt kell céloznia, itt kell megpihennie és ebben kell megállnia. Az előjárónak a tekintélyből kell kiindulnia, de ki kell onnét indulnia. De a szeretetbe kell elérkeznie, s abban meg kell *állapodnia*. Isten nem azért adja nekünk a tekintélyt, hogy megpihenjünk és megállapodjunk benne, hanem hogy képessé tegyen a szeretet műveire a lelkek irányában. Éppen ezért tekintélyünknek alázatba kell öltöznie. Az apostoloknak megmondattott: „A pogányok fejedelmek uralkodnak fölöttük... de ti nem így: hanem aki nagyobb akar lenni köztetek, legyen a legkisebb.” (Lk 22,25)

Tekintélyünket szelídség járja át és ne a hatalmaskodás, türelem és ne az erőszak, mert hiszen a Báránytól származik, aki egyúttal Uralkodó is. Az ő nevében, az ő példájára járja át, nemesítse meg a szeretet a mi tekintélyünket. Hiszen Isten szeretetének gyermekei vagyunk, szeretetet kell lehelniük. A Szentháromság gyermekei és tanítványai vagyunk, őbenne keresztelkedtünk meg és igazultunk meg. Tehát, amennyire lehet, a szentséges hittitok szerint kell élnünk. Már pedig a Szentháromságban van ugyan sorrend, de nincs tekintély. Van kiadás, szeretet és közlés az isteni személyek között, de nincs felsőbbtség.

Az alárendeltek pedig, kérem, imádják a szent egységet, amely a Szentháromság személyeit eredetükhöz fűzi, amikor isteni személy létükre sohasem cselekszenek önmagukban. Végtelenek, függetlenek, egyenrangúak: de a Fiú mégis mindig az Atyában, a Szentlélek mindig az Atyában és Fiúban él, cselekszik, működik. „Az Atyától jöttem és őhöz megyek, nem magamtól jöttem, hanem ő küldött engem.” (Jn 8,42)

19. Mindent Istenre vonatkoztatassunk

A szeretettel egyenlő fontosságú dolog, hogy mindent Istenre vonatkoztatassunk. Helyeseljünk és tiszteljünk mindent, ami Istené. Ne szorítkozzunk csak önmagunkra, társulatunkra, saját útjainkra, hanem tudjuk mindenütt meglátni a jót. Természetünk szerint kicsinyesek vagyunk, de tágítsa ki lelkünket a kegyelem. Semmit se vessünk meg. Istennek végtelen sok útja van, a lelkekben is, az Egyházban is. A szeretet által mindezekhez kapcsolatot nyerünk. Imádandó, csodálatos, fölséges Gondviselése által Isten mindenhez leereszkedik. Amit Isten így megbecsül, azt nekünk, az ő szolgáinak szintén meg kell becsülnünk, helyeselnünk és szolgálnunk. Isten dolgaiban minden nagy, Isten házában nincsenek csekélységek. Az előjárónak semmit sem szabad megvetnie, amire Isten gondviselése kiterjed. Semmit sem szabad méltóságán alul levőnek tekintenie. Nagy példánk ebben az Úr Jézus, Akiben az Ige testté lőn, és a testnek minden porcikáját átjárta. Nemcsak a legnemesebb szerveket, hanem a leghitványabbakat is. Jósága semmit sem vetett meg abból, ami csak az emberi test teljességéhez tartozik. Mindazt, amit keze megteremtett az emberen. Istensége megszentelte a megtestesülésben.

Az előjárónak is mindennel törődnie kell, a legcsekélyebb személyekkel és dolgokkal is. Amit csak a szeretet követel és a rendelkezésére álló idő megenged, azt végezze el, avval törődjék ő maga. Istennek Fia leereszkedett a mi állapotunkba és természetünk nyomorába: az előjárónak évente többször is időt kell szakítania, hogy a ház legalárendeltebb szolgálataiból is kivegye a részét. Gondoljon az Úr Jézusra, amint a tanítványok lábát mosta!

Isten megszenteli és kormányozza az érzéki, a tenyésző életet is, nemcsak a szellemi és értelméletet. Az előjárónak is legyen gondja nemcsak a lélekre, hanem a testre is. Nemcsak a nagyarányú akciókra, hanem a kisebb ügyekre és testi szükségletekre is. Nyitott szemmel, mindenre kiterjedő okossággal járjon el.

20. Az alárendeltek hibái

Életünk egyik leggyakoribb foglalatossága: hibákat elkövetni. Így hát az előjárónak is sok dolga akad alárendeltjei hibáival. Ilyenkor 1. alázkodjék meg, s tudja, hogy ő is elkövetett volna ekkora, de még nagyobb hibákat is, ha Isten magára hagyná. 2. Érezze felelősségét a más tökéletlenségéért. Mert talán utasításaiban, példájában, szeretetében hiány mutatkozott, s ez a baj oka. Imádkozza a Zsoltárossal: Rejtett bűneimtől ments meg engem, s az idegen bűnökért irgalmazz szolgáltnak. (18,13) 3. Mások hibáival Isten őt is meg akarja próbálni és tökéletesíteni. 4. Alárendeltjei minden hibája eszközül szolgálhat, hogy ő Isten dicsőségét öregbítse, mikor a dolgot rendbe hozza. 5. Gondja lesz rá, hogy megelőzze a hibákat, s kiküszöbölje a rossz alkalmakat. Ami pedig már megtörtént, viselje türelemmel, hozza helyre jó példájával, pótolja ki szeretetével s intse meg szavával, de mindig a szelídség szellemében. Gyakran ugyanis hamis buzgóság csúszik be az előjáró lelkébe. Meg kell szokni a szelídséget és türelmet. Dicsőítsük és kövessük Isten Fiát, aki oly soká elviselte az apostolok faragatlanságát és értetlenségét.

A türelmet, szelídséget és szeretetet elősegíti ez a gondolat: a léleknek, minden léleknek mekkora a méltósága, mikor a kegyelem hordozására van hivatva! Igaz, hogy ezt a kegyelmet Isten elrejt szemünk elől s amúgy is sok tökéletlenség burkolja be, de mégis részesedést jelent ez az Isten saját életében. Ki tudja, milyen tervei vannak Istennek azzal a lélekkel? Isten nagyra méltat minden lelket. Önmagunkat alázzuk le Ő előtt, ha mást lealázunk, csak gondolatban is. Ne engedjük, hogy érzéseink megcsaljanak s elrejtsek előlünk a természetfölötti valóságot. Vétkezünk Isten és önmagunk ellen, ha nem akarjuk belátni a hit világosságában és irányítása alatt, hogy apró és kicsinynek látszó dolgok mögött ott rejtőzhetnek Isten szent szándékai.

21. Előjáró és hivatala

Az előjáró ne a természet, hanem a kegyelem szerint nézze hivatalát. A természeti gondolkodás a hivatalt tisztességnek tekinti és nagyra van vele és kedvét leli a parancsolgatásban. A kegyelem a hivatalban a kötelességet és keresztet mutatja meg, és nem enged benne tetszelegni. A hivatal kereszt, de Isten rakta a vállunkra. Ez a gondolat tesz képessé, hogy a hivatalt jól viselhessük. Nem magában a hivatalban akarunk élvezeteket keresni, hanem Isten akaratában. Isten rendelkezésére bocsátjuk magunkat. Ráhagyatkozunk a Gondviselésre és tekintélyre. Rendelkezzék fölöttünk, mint tulajdona fölött. És mi reméljük kegyelmét és segítségét. Hivatalunkban Istent lássuk és érezzük, ne pedig önmagunkat. Isten a hivatalhoz kegyelmet is ad. Ezt a kegyelmet szemléljük. Nem pedig a hivatal terhét, mert ez elkedvetlenít. Ne a hivattal járó megbecsülést, mert az elbizottá tesz. Ne a hivatali tekintélyt, mert az gőgöt vált ki.

22. Az előjáró életszabálya

1. Ha Isten nevében hivatalt nyertünk, legyen rá gondunk, hogy hozzáértéssel, rátermettséggel, éber figyelemmel és szeretettel gyakoroljuk. 2. Ne önmagunkra, hanem a Szentlélekre támaszkodjunk. 3. Fölöttesünkre hallgassunk, ne pedig kívülállókra, akiknek Isten nem adott hivatást a beleszólásra. 4. Amint Isten elsőnek a világosságot teremtette és többször is megnézte műveit, jók-e, úgy kell nekünk is cselekedeteinket újra meg újra meghánynunk-vetnünk, vizsgálunk. Nem tetszelgésből, hanem az Úr Jézus tökéletességének és szándékainak szabályához viszonyítva. 5. Gyakran, szinte óránként magunkba kell

szállunk, meg kell szoknunk, hogy Isten szent jelenlétében élünk és működünk. És jó lesz mindennap megvizsgálni lelkiismeretünket előjárói minőségünkben, hogy lássuk, miben tökéletesíthetjük önmagunkat és miben használhatunk másoknak. Mert ha nem keressük alázatosan és nyugodtan Isten szellemét és kegyelmét, nem nyerjük el megvilágítását és sugallatait, megszokjuk hibáinkat, megrekedünk vakságunkban, hangulat és szokás szerint cselekszünk, nem pedig annak a szellemében, aki meghalt értünk, hogy életünk legyen általa.

23. Fegyelmezés

Az előjárót saját hivatala figyelmezteti kötelességére. Nem szenvedélyeivel és saját szellemével, hanem Isten szellemével kell kormányoznia. Ha azt akarja, hogy alárendeltjei neki engedelmeskedjenek, engedelmeskedjék ő is Istennek. Tegye meg önmaga előbb, amit mástól kíván. Legyen pontos és tökéletes mindenben, de különösen az imádságban, jó példaadásban és a szeretetben. Az imádságban: hiszen neki kell másokat imádságra tanítania. Csak akkor teheti ezt, ha maga is imádságos lélek. A példaadásban: mert viselkedésének hű tükörképnek kell lennie, amelyben Jézusra ismerni. Legyen az ő krisztusi viselkedése beszédes tanítás az egész házban, mert hiszen a példa minden szónál hatásosabb. Az előjáró olyan legyen, mint a fátyla. Világítson másoknak, míg maga megsemmisül. A szeretetben a ház összes lakói iránt: előzze meg kéréseiket, fogadja őket kegyesen, tökéletesítse hatásosan, s mutassa ki mindenki iránt szeretetét és nagybecsülését. Feledkezzék el önmagáról, hogy nekik testi-lelki bajaikban segítségükre legyen. A szeretet legyen főtörekvése és stúdiuma. A lelkek az ő könyvei, őket tanulmányozza, elsősorban pedig tanulmányozza Jézust és az ő keresztyét. Tanulja el Isten szeretetét, aki emberré lett a lelkekért. A szeretet szellemében foglalkozzék mindig a háziak lelki haladásával. Mondja magában a római császárral: Elvesztettem egy napot, – ha valamikor nem tett jót senkivel azok közül, akik reá vannak bízva. Mert ez az ő kötelessége e földön, ti. hogy Jézus szellemében jót tegyen Jézus lelkeivel. Ebben a szándékban, ebben a lelkületben virrasszon, figyeljen állandóan. Mindenre legyen gondja, de különösen négy dologra: 1. Az áldozat szellemére. Isten Fia iskolájában ez az első. 2. Az isteni és szellemi dolgokban a kegyeletességre. 3. Arra a törekvésre, hogy a valóságos, komoly erényeket gyakorolják. 4. A példás, komoly, fegyelmezett viselkedésre.

Ez a négy pont kiegészíti egymást. A kegyelet és imádságos szellem megédesíti az áldozatot, az áldozatosság és külső fegyelem pedig megőrzi és megerősíti a benső kegyelmet. Az előjárónak egyet sem szabad elhagynia e négyből. Ne csak az anyagiakra legyen gondja, hanem a fegyelemre is. Ne csak a külsőségekre, hanem a belsőre is. Isten útján vezesse a lelkeket! Lélek az Isten, s azt akarja, hogy lélekben szolgálják és imádják. A lélek élteti a testet: éppen így a benső lelkiség adja meg és tartja fenn a külső rendet. Aki nekünk testet is, lelket is adott, testi-lelki szolgálatot kíván. „Minden békesség Istene szenteljen meg benneteket mindenben, hogy egész szellemetek, testetek-lelketek hiba nélkül maradjon Urunk Jézus Krisztus eljövételéig. Amen.” (1 Tessz 5,23)

24. Jézus és Mária tekintélye

Végül arra intem az előjárókat, hogy tiszteljék kiváltképpen Jézusnak és az ő Édesanyjának legfőbb tekintélyét a lelkek fölött. Jézusnak nemcsak istensége, hanem embersége szerint is kijár ez a tekintély. „Nekem adatott minden hatalom...” (Mt 28,18) Jézus tekintélyéből folyik a szent Szűz tekintélye. Mert Mária által kapta meg Jézust az emberiség. Jézus Máriától ered, Mária tekintélye pedig Jézustól.

Jézus Krisztus tekintélye pedig szent emberségében is méltó, mély és szentséges alappal bír az isteni Ige személyében. Ő az, aki a mennyei Atya jobbján ül. Földi élete fáradozmai is

kiérdemelték ezt a tekintélyt. Szent keresztién váltott meg minket, szent vérével! Örökölt jogon, szerzett jogon is királyunk! Mi mást tehetnénk, mint hogy neki adjuk egész lényünket, életünket, szeretetünket, ő kiszolgáltatta magát értünk, az Atyáé, s a mienk is! Mi szolgáltassuk ki magunkat öneki, mindenünket bocsássuk rendelkezésére, s merüljünk el dicsőségében!

Az ő kedvéért szolgáljunk másoknak is. Az ő szeretetéből szolgáljuk a lelkeket. Váltsuk valóra az Apostol nagy és dicsőséges szavait: Rabszolgáitok vagyunk Jézus által. (2Kor 4,5) Szolgálatunk minden mozzanatában gyakoroljuk az alázatosságot és a szeretetet. Ez a kereszténység két legnagyobb erénye. Mindkettő ismeretlen volt, míg el nem jött a világ világhossága. Ha Istent szeretjük a lelkekben s megalázkodunk Jézus előtt, akkor Jézus szentséges tekintélyével léphetünk fel. Szeressük és imádjuk az Istenember tekintélyét. Ez ad nekünk minden boldogságot mennyben és földön, e világon és az örökkévalóságban. Minden kötelességünk, minden cselekedetünk e tekintély jegyében teljesüljön. Az ő tekintélyének szenteljük életünket, halálunkat, fáradozzunk érte, s dolgozzunk azon, hogy jöjjön el az ő országa, s közeledjék eljövetele. Jöjj el, Uram Jézus! (Jel 22,20)

25. Jézus eljövetele

Ezekkel a szavakkal fejezi be a szeretett tanítvány a Szentírás egyik könyvét, e szavak magyarázatával akarjuk mi is zárni intelmünket. „Jöjjön el a te országod” – ezt a szent kérést iktatta az Úr Jézus az imádságba, amelyre minden keresztényt tanít. Vessük lelkünkbe e szavakat. E szavak hangozzanak el szívünkben, ajkunkon. Mert ezek Jézushoz és az ő eljövételéhez fűznek, amely testi-lelki boldogságunk. E szavak jelzik szolgálatunk alapját és célját. Nekünk az Úr Jézus újabb eljövételét kell munkálnunk, ahogy a próféták első eljövételét munkálták. E szavak jelzik a keresztény nagy kötelességét: Legyetek hasonlatosak az urukat váró emberekhez. (Lk 12,36) Az apostol az élet koronáját azoknak ígéri, „akik szeretik az Ő eljövételét”. (2Tim 4,8) Az apostol úgy beszél ez Úrjövetről, mint ami közel áll. Hiszen közel áll mindenikünkhöz, mert készenlétben les ránk a halál órája. A szent szavak gyümölcsözzenek bennünk. Ismerjük fel hivatásunkat. Tegyük meg, amire hivatásunk kötelez, szenteljük lelkünket és szolgálatunkat arra a célra, amelyre Isten teremtette, rendelte. Lássuk be, azért vagyunk a földön és az Egyházban, hogy Jézus uralmát, dicsőséges és vágyva-vágyott eljövételét munkáljuk. Legyünk igaz hívei, szent koronájának méltó képviselői. Úgy éljünk, hogy ha már elkezdünk Krisztusé, Istené lenni, Istenhez és Krisztushoz méltók is legyünk. (Szent Cyprián.) Isten szent szándéka szerint, Fia erejében felejtjük el önmagunkat, emelkedjünk az égig, ragaszkodjunk Jézushoz, az Istenemberhez, Máriához, a Szűzanyához, Isten Anyjához, Istenhez egységében és Szentháromságában.

Befejezés

A keresztény hit és kegyelet egyedülálló titoknak ismeri el az *egység és háromság* kapcsolatát *Istenben*, az *emberség és istenség* kapcsolatát *Jézusban*, a *szüzesség és anyaság* kapcsolatát a *Szent Szűzben*. Gyakran szemléljük e három csodát. Figyeljünk e három nagy valóságra. Támaszkodjunk e három tekintélyre, mindegyikre a maga méltósága arányában.

Mindenekelőtt Isten legfőbb tekintélyében keressünk erőt és irányítást. Imádjuk lényegének egységét és három személybe szökkenő termékenységét. Fogadjuk így be az egység, bölcsesség, szent termékenység szellemét, sugározzuk azt Egyházában a három isteni személy tulajdonságainak tiszteletére és mintájára. Isten, akit mi imádunk, egy, de háromszemélyű. Több ez, mint amit Mózes mondott Izrael népének: Egy a te Istened. Ott még rejtve volt a személyek háromsága, amely számunkra megnyilatkozott. Akkor egy nép

ismerte az egy Istent. Előttünk az egységben megnyilatkozott Istenünk benső gazdagsága, amelynek tiszteletére az Egyházban is felragyogott a benső gazdagság és termékenység kegyelme. Mert az egész világon megáldotta, elterjesztette s kiárasztotta Isten az ő Egyházát. Az isteni egység és benső gazdagság erejében legyen az elöljárókban is kibontakoztató erő, hogy Isten ismeretét és szeretetét önthessék a lelkekbe. Tiszteljék és mintázzák ebben az isteni személyek eredését, amely szeretetben és ismeretben megy végbe. Az egységes Szentháromság dicsőségére munkálkodjunk. Hallgassunk arra, akit Jézus adott Egyháza pásztorául, kövessük Szent Péter szavát: Mindegyiketek adja tovább a kegyelmet, amelyet kapott. Isten sokszoros kegyelmének jó sáfárjai legyetek. Aki beszél, szava legyen Isten szava. Aki szolgálatot tesz, avval az erővel, amelyet Isten szolgált. Hogy mindenben tisztelet adassék Istennek Jézus Krisztus által. Neki legyen dicsőség és hatalom mindörökkön-örökké, amen. (1Pét 4,11)